

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ อมรประเสริฐ. กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลนอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2548.
- กรมป่าไม้. สำนักงานการจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ เว็บไซต์ : http://www.forest.go.th/plant_forest/data/saloup_sep.doc, (ออนไลน์ 20 มกราคม 2551)
- กรมป่าไม้. สรุปผลโครงการอนุมัติโครงการป่าชุมชนปี 2543-ปัจจุบัน. ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน สำนักงานการจัดการป่าชุมชน, http://www.forest.go.th/plant_forest/data/computer_case14.xls, (ออนไลน์ 20 มกราคม 2551)
- กาญจนา สุขแก้ว. การบูรณาการแพทย์แผนไทยเข้าสู่ระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ คุษฎีบัณฑิต. การศึกษา (พัฒนศึกษาศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- โคมล แพรกทอง. แนวคิดป่าชุมชนในป่าชุมชนประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2537.
- เกรียงไกร เพาะเจริญ. การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยองค์กรชุมชนในป่าชุมชน โศภหินลาด จังหวัดมหาสารคาม. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ, 2551. ทสจ.มค.ร่วมกับหน่วยป้องกันรักษาป่าตรวจปราบปราม การกระทำผิด กม.ว่าด้วยกรมป่าไม้ มหาสารคาม :สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. [online] http://envimk.com/mk/index.php?option=com_content&task=view&id.
- กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ 2551. ความก้าวหน้าโครงการสารคามรวมใจ มหาสารคาม : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. [online] http://envimk.com/mk/index.php?option=com_content&task=view&id
- กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน โศภหินลาด. คู่มือการศึกษาป่าชุมชนโศภหินลาด ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.มหาสารคาม. เอกสารอัดสำเนา ,2549.

- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2550. แผนยุทธศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ.2549-2554. มหาสารคาม : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตจำนงค์ กิตติกรดี, 2532. การพัฒนาชุมชน : การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.
- จิตติ มงคลชัยอรัญญา. 2540. การศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : เอกสารประกอบการเรียนภาควิชาการพัฒนาชุมชน, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จีรภา อุดมมงคล และคณะ . รางวัลคตลีเจียวครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน),2544.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. ป่าไม้สังคมเพื่อการพัฒนาชนบท. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย โดยความสนับสนุนของมูลนิธิ Konrad Adenauer. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2528.
- ชยันต์ วรธนะภูติ, 2536. “การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยเชิงคุณภาพ.” ในคู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนา อุทัย ดุลยเกษม บรรณาธิการ, ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาย โพลิตา. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล,2547.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. รายงานการวิจัยเรื่อง การให้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งของประเทศไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ราชภัฏวไลยอลงกรณ์. ประวัติการสืบทอดวัฒนธรรมอีสาน. [ม.ป.ท: ม.ป.พ.].
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. กระบวนการสร้างความรู้ชุมชน ในความรู้ท้องถิ่น การจัดการความรู้ผู้ตั้งคม วิทยาลัยการจัดการทางสังคม. กรุงเทพฯ: บริษัท เคสิด ไทย จำกัด, 2547.
- ประเวศ วะสี. รายงานสัมมนาทางวิชาการ : ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2534.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร พระมหาสุทนต์ย์ อบอุ่น สหัทธยา วิเศษ จันทนา เบญจทรัพย์ และชลกาญจน์ ฮาชันนารี. 2546. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อุษากการพิมพ์.
- ปรีศนา พรหมมา และมนตรี จันทวงศ์. ชุมชนท้องถิ่นกับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเหนือ โดยองค์กรชุมชน, 2541.

พัชรีย์ สีโรรส. 2546. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิศณุ ฟองศรี. 2551. การเขียนรายงานประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :

เพชรรุ่งการพิมพ์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2550. แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาสารคาม : สารคามการพิมพ์-สารคามเปเปอร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : อักษรเจริญ

ทัศน์, 2539.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). การศึกษาพัฒนาการหรือบูรณาการ. กรุงเทพฯ : มุลินธิพุทธธรรม
,2552.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : มุลินธิ โกมลคิมทอง, 2543.

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับ

กฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก (2 ธันวาคม 2537).

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 114

ตอนที่ 62 ก (31 ตุลาคม 2540).

เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์. รวมบทความปาฐกถา (การจัดการป่าและทรัพยากร : ประเด็นทางเลือก)

(พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ : จุฑาทอง, 2545.

เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์. การจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยสันติวิธี. เอกสารวิชาการหมายเลข 37 โครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ

จัดการทำร่างแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยมูลนิธิ

สาธารณสุขแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ สถาบันวิจัย

สังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

เพิ่มศักดิ์ มกรภิรมย์. การเมืองเรื่องป่าชุมชนบนเส้นทางสมานฉันท์. เอกสารประกอบการสัมมนา

วิชาการ ประจำปี 2548 เรื่อง วันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2548 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์

จอมเทียน ชลบุรี จัดทำโดยสถาบันพัฒนาประเทศไทย, 2548.

ภัศรา เสถียรวัฒน์ชัย. การจัดการป่าชุมชนให้ยั่งยืนของชาวบ้านทุ่งยาว ตำบลศรีบัวบาน อำเภอ

เมือง จังหวัดลำพูน ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากร

อย่างยั่งยืน) โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.

ภาควิชาการพัฒนาชุมชน. บทความการบูรณาการในงานพัฒนาชุมชน. เว็บไซต์ :

www.cds.wtu.com/index.php?option=content&task=view&id=150&Itemid=34

(ออนไลน์ วันที่ 10 ธันวาคม 2550)

ยศ สันตสมบัติ. ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน.

เชียงใหม่ : ศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2542.

บุศ ศรีอาริยะ. ภูมิปัญญาบูรณาการ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิวิถีทรรศน์, 2542.

บุศ ศรีอาริยะ. มายาโลกาภิวัตน์. โครงการวิถีทรรศน์, 2542.

บุศ ศรีอาริยะ. สหสวรรค์แห่งสงคราม : มรรควิถีวิเคราะห์โลกแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : 2546.

ยุวณู ทินนะถักยณ. ปริศนาแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิถีทรรศน์, 2549.

เยาวเรศ ทับพันธุ์. การประเมินโครงการตามแนวเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2541

รังสรรค์ สิงห์เลิศ และคณะ. เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาวิถีไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 102 ก ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2541 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

รากฐานไทย. 2551. การจัดการป่าไม้ในประเทศไทย. [online] http://WWW.rakbankerd.com/_jam/thaiinfo/country_info/index.html

รากฐานไทย. 2551. ทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดมหาสารคาม [online]

http://WWW.rakbankerd.com/01_jam/thaiinfo/province_info/province_page/i

วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, สาขา. 2551. โครงการรวมพลังชุมชนคนรักป่า. เอกสารประกอบการเสนอขออนุมัติโครงการ.

วิยุทธ์ จำรัสพันธ์ และคณะ. รายงานการวิจัย เรื่อง การจัดการป่าชุมชนโดยองค์กรท้องถิ่น.

โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535 .

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). 2548. ภูมิปัญญาไทย-ภูมิปัญญาเทศ. กรุงเทพฯ :

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). 2548. ภูมิปัญญากับการสร้างพลังชุมชน. กรุงเทพฯ :

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).2548. ความรู้กับการเมืองเรื่องทรัพยากร. กรุงเทพฯ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

ศศิโส สร้างโชค และคณะ . รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการสิทธิชุมชนศึกษา ภาคอีสาน
กรณีลุ่มน้ำชี เสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2549.

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เว็บไซต์ : [www.nesdb.go.th/econSocail/
devcom/bottombar_copy8.htm](http://www.nesdb.go.th/econSocail/devcom/bottombar_copy8.htm) , (ออนไลน์ 10 ตุลาคม 2550)

สหัชชญา วิเศษ. ภูมิปัญญาชาวบ้านในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มอัคร
ป่าศรีถ้อย ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชน
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

สุพิศ แสนชัย. ภูมิปัญญาชาวบ้านในการอนุรักษ์และพัฒนาป่าโลกใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.(2546)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการ
พิมพ์, 2545.

สาขันธ์ ไพเราะจิตร์. การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ :
โครงการทุนสนับสนุนการเขียนตำรา ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และ
โครงการโบราณคดีชุมชน ภาควิชาการพัฒนารัฐบาล คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2547.

เสรี พงศ์พิศ. (2536) ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1. กรุงเทพฯ : มูลนิธิหมู่บ้าน
และมูลนิธิภูมิปัญญา.

โสภิตา ขงขอด. การศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานในการอนุรักษ์ป่าดอนปู่ตา : ชุมชนบ้านดอน
สาร-สรพัฒนา ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศิลป
ศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม, 2544. อุดสำเนา.

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10. 2551. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่น. [online]
http://www.esanenvi.com/index.php?option=com_content&task=view&id=109

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549 แนวทางการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนและการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคมในกระบวนการวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร : ยูโรการพิมพ์.

- อภิชัย ศรีโสภิต. (2545) กระบวนการช่วงชิงความหมายของพื้นที่ป่า. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อวยชัย วัฒนา, 2548. บทบาทขององค์กรชุมชนในการอนุรักษ์ป่า : กรณีศึกษาป่าชุมชนโลกหินลาด อำเภอเมือง และอำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อัจฉรา รักษ์ดิษฐม บก. (2543) ป่าไม้ที่ดิน การจัดการทรัพยากรในลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน. เชียงใหม่ : มูลนิธิภาคเหนือ.
- อัจฉรา รักษ์ดิษฐม. (2542) 3 ทศวรรษป่าชุมชนภาคเหนือ. ใน 3 ทศวรรษป่าชุมชนท่ามกลางความ สับสนของสังคมไทย. เชียงใหม่ : บีเอสการพิมพ์.
- อัจฉรา รักษ์ดิษฐม. (2548) นิเวศวิทยาพื้นบ้าน การต่อสู้ของคนชายขอบเพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคมของ คนกับป่า. ในความรู้กับการเมืองเรื่องทรัพยากร. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์ บก.(2543) พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร : สถานการณ์ใน ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์.(2544) มิติชุมชน: วิถีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจ และการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์.(2548) ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540) ภูมิปัญญาชาวบ้านสู่ภูมิภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้าน ไทย. กรุงเทพฯ : โครงการกิตติเมธีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ภาษาอังกฤษ

- Denzin, N.K,& Lincoln Y.S (editors) .(2000). **Handbook of Qualitative Research** SecondEdition. California : SAGE.
- Turner Jonathan.H. 2003. **The Structure of Sociological Theory**. California: Wadsworth Publishing company.
- WHO/UNICEF. 1978. **Report of the International Conference on Primary Health Care** New York : N.P. Press